

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

A kézdivásárhelyi városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: egész évre 5 ft, félévre 2 ft 50 kr, negyedévre 1 ft 20 kr. — Egyed. szám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok, és egyesületek, melyeknek tagjai egyenként előfiz. ének 4 ft-ért kap-
ják a lapot.

Felolós szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.

Kiadó hivatal: K-Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyom-
dájában, hová hirdetőmennyek s előfizetési pénzek küldendők.

Lopott okmányok.

Több fővárosi hírlap oly diplomáciai okmányokat tett közzé a minap, melyek Orosz- és Németország közt megindítandó tárgyalásokra vonatkoznak, a mely tárgyalások ezéjla éppen ez okmányok értelmében nem más, minthogy a két állam állatforgalmában bizonyos állategészségügyi-rendőri könnyítések létesítsenek, illetve a két állam kereskedelmi szerződésében néhány tévesen értelmezett pontozatot megbeszéljenek és tisztába hozzanak. Az érdek, melylyel mi e tárgyalásokat kísérni kénytelenek vagyunk, alárendelt fontosságu. Ami azonban ezekben az okmányokban a sajátunk leginkább feltűnt, az a közzététel lehetőségé és az út, a melyen a földmívelési minisztériumhoz jutottak. De ami ennek a diplomáciai iratváltásnak a lényegét illeti, ismételten annak a nézetnek adtak kifejezést, hogy itt ismét Németországnak valamiféle viszonzóbiztosításával van dolgunk.

Egy államhivatalnok nyilvánvaló hűtlenségét illetőleg a vizsgálat teljes folyamatban van és ki fogja deríteni a hűtlen tisztviselőt. Hogy az aklák az osztrák belügyminisztérium által küldettek a magyar földmívelési minisztériumhoz, erre nézve ki kell jelentenünk, hogy az osztrák áll-

lategészségügy a belügyminisztériumhoz tartozik, és hogy praktikusán van berendezve, hogy a közvetlen érintkezést két illetékes hatóság között állategészségi ügyekben az eddigi gyakorlathoz képest, már az ügy érdekében is, fentartják. Állategészségügyi rendelkezések és tárgyalások nem türik a hosszadalmas bürokratikus tárgyalási módot, iratváltást illetékes hatóságok közt, hanem a mezőgazdaság érdekében a legrövidebb uton kell elintézni ezeket az ügyeket.

Ami ellenben a dolog lényegét, a tárgyalásokat Orosz- és Németország közt illeti, erre vonatkozólag a „Pester Correspondenz” Berlinből a következő figyelemreméltó fejtegetéseket kapta:

Berlini diplomáciai körökben esodálkoznak rajta, hogy Ausztriában és Magyarországon nem titkolt bizalmatlansággal kísérik a tárgyalásokat, melyeket a kereskedelmi szerződés néhány határozmányára vonatkozólag Német- és Oroszország közt megindítanak. A kereskedelmi szerződés Németország és Ausztria-Magyarország közt a legtöbb kedvezményen alapul, tehát a német-orosz tárgyalások mi változást sem eredményezhetnek, ami esetleg Ausztria-Magyarországnak is nem lenne javára. Az adott esetben azonban csak néhány állategészség-

ügyi-rendőri rendelkezésről van szó, minőket a szomszédállamokkal szemben Magyarországnak is mindig joga van megadni. A német részről adandó könnyítések, az állatforgalomban Oroszországgal, csak egészen alárendelt természetűek lehetnek; Magyarország mezőgazdasági érdekeit semmi esetre sem érintenék. Csak a létező viszonyok beható vizsgálatára van szükség, hogy felismerjük, mennyire indokolatlan minden emoció, melyet ez ügygyel akarnak összefüggésbe hozni.

Tudvalevő, hogy rendes viszonyok közt a szárnyasállatforgalom Orosz- és Németország közt roppant nagy. A német kormány azonban gyakran indítatva érzi magát, hogy a szárnyasállatok közt fellépni szokott kolera miatt határait elzárja. Ez az eljárás Magyarország ellen még soha sem alkalmaztatott.

A ló-bevitel akadálytalan. A szarvasmarha-forgalomra vonatkozólag Németország semmi körülmények közt sem tehet engedményeket, mert európai Oroszországban évente 70.000 keleti állatpestis eset fordul elő és a német mezőgazdaság protestálna legelőször a könnyítések ellen a szarvasmarhaforgalomban. A legkisebb engedménnyel reparálhatlan módon tönk-

TÁRGZA.

Menyasszony-halál.

Irtá: Verner Jenő.

Ormay Vilma kisasszony egyedül volt szobájában. Valami francia regény feküdt előtte. Mohón kapott utána s elmélázott. A mit olvasott, oly megindító volt: hisz az a francia poeta az ő sorsát írta le. Hogy tudhatja ilyen apróra?

Részbe jutottak gyermek évei s mily jól esett visszagondolnia a régi karácsonyi ünnepekre. Azaz, dehogy volt jó. Egy pillanatra boldog volt, tán csak azért, hogy örökre bucsút vegyen tőle.

Elsuhantak a gyermekkor megirányozott emlékei. Láta szülőit, mily megható érzelemmel hívják egy csomóba a gyermekeket, hogy annak is, ennek is levegyenek valamit a karácsonyfáról. S ekkor, a midőn gyermek észszel örült a csece-becsének, a midőn naiv lelke minden jót az égeiknek tulajdonított, milyen boldog volt. Nem gondolkozott az életéről, akkor nem is tudta volna megérteni, hogy vannak az életben pillanatok, melyben az emberek önkénytelenül arra a gondolatra jönnek, mily nyomorult fogalom az, a mit életnek neveznek. S gyakran, a mikor élénk tárja gondatlan napjait, szépségét, akkor még életért könyörög az is, a kinek multhatatlanul itt kell bagynia őt. Sokszor halljuk a sopánkodást, mily más volt hajdan az élet. A jelenlét elégedetlenek vagyunk, a mult, melynek sebzó tövisét elfeledtük, édes a boldog emlékek miatt. Voltaképpen igazán nem tudjuk, mikor vagyunk bol-

dogok. Ha vágyai nem volnának az embernek, akkor a boldogság nem egyszer virágoznék, mint az álom virág. Mert hiszen a ezél előrése, a mit a boldogságnak hívunk: megnyugvás, aztán ráunás; a küzdés érte, az az — édes.

Ormay Vilma is azt gondolta el, mily ünnepek voltak azok az esték! Pedig a csillagoknak most is oly fényük volt, ép úgy zsongtak a harangok Ave Máriára. Csak az történt, hogy a becézett gyermek, a kinek guvernántot tartottak, aki ura, parancsolója, élő szépsége volt a háznak, a sors ironiájából átvédelt maga is a más szolgájává. Mert vannak a sorsnak ilyen trófiái. A kiket kiszemel vagy a Dunába vetik magokat, mert erős lélek, a ki a sors ironiájával szembe száll, vagy tulkaezagják a sorsot s megalkusznak vele: ezek a Traviáták.

Vilma erős lélek volt s így teste nem került bonezoló asztalra a hús habokból, de nem is volt elég rosz ahhoz, hogy éjjeli lepkévé változzék. Bánális szinte, ha elmondom, hogy varrónénak állott s egész éjjelek virrasztása vonta be sápadt lárvával szép arcát. Szépszei alatt az a sötét árny lelke keserűségét szinte kísértetiesen mutatta.

Mint annyi sok mást, az ő szívét is megdermesztette az a ezinismus, melylyel az utoza léhai őt tulajdonba venni akarták. Egy kutyát többre becsülnék ma napság, mint egy nőt, ha az védteleten.

S ilyenkor kisírt szemei fölpillantottak az égre, hol a hit az istent tudja s a megható áhítatnak egyszerű szavai fakadtak ajkán: Halottaim közé vágyom istenem! Ez lesz megváltás, boldogságom. Eleget szenvedtem uram a földön, hogy elvegyem jutalmadat lábaidnál. Könyörögök uram, hallgasd meg a te szolgádat.

Mit ér az élet, melynek szerelme nincs! Az én világom, mikor már minden elveszett — egy jó fia volt. Az ő szemének sugara világította meg az én szívemet. Megértettük egymást s hittük, hogy mások is megértenek minket.

Nem ugy volt! Szegény kis hivatalnokom. Erősnek hittelek s féltél a nyomortól. Csak egy pár forintot mutattak neked s elhagytad az elhagyott varrónénát. Azt mondták neki: „Nem hozzád való.”

Mert a varrónénát párja az a durva gyári munkás, ki a nemzetközi piszkot hord a lelkében, kimoshatlan, büdös piszkot a ruháján. Aki hazáján a mamorból, midőn lelkét megmérgezték a társadalmi elégedetlenséggel s aztán a nagy, hatalmas társadalom helyett megszenved a gyámoltalan, otthoni asszony. Ez való hozzám. Irtózatos társadalom, előítéleteiddel s nyomorult kasztrendszereddel.

A leány tolva keserűséggel egyszerű pamlagáról föllállott. Izzó agyát az ablak nyirkos párájához szoritotta. Arezáa a halál démona jelent meg, az a bizonyos hipokratika, mely az öngyilkosjelölteket elárulja.

Aztán ingerülten csapta le kezeit.

Nem, ne szánj meg szegény fiu: nem leszek öngyilkos. Megöl engem, ugy is tudom, a szerelem hozzád.

*

Ormay Vilma apja előkelő birtokos volt. Nép-szerű, mint mindazok, a kik — jó konyhát tartanak és nem óvakodnak a megszorult gavalérok váltóit girálni. De a jó konyha, meg a váltók és legfőképpen a börze hamar elfujta az Ormay-főle oktalan fényűzés kártyavárát; egy golyóval a honett gavalér menten a más világra expedálta magát. Hisz olvashattak akkoriban erről.

retétnék a német mezőgazdaság és a német szarvasmarhaforgalom.

Ami az orosz sertésbevitelt Németországba illeti, éppen Németország keleti tartományai, porosz Szilézia, nyugati Poroszország remonstrálnak folyton ennek a bevitelnek a veszedelmei ellen és a magyar sertésbevitel itt a legkisebb mértékben sem jön szóba. Oroszország kizárólag esekélyebb értékű husos sertést produkál, míg Németország a magyar hizott sertés bevitelére van utalva és sertéshus-szükségletét képe; a saját termelése által fedezni.

Németország és Magyarország közt az állatforgalom e pillanatban mindenestre igen meg van kötve, de ezt a rendszabályt, tekintettel Magyarország állategészségügyi viszonyaira, mindenestre sürgős szükségnek kell tartani. Magyarországon még mindig uralkodik a sertés-kór, a száj- és körömfájás és nem lehet kívánni még szövetséges államtól sem, hogy a saját állattenyésztését ne óvja meg a járványoktól.

Ezt Magyarországon ép oly jól tudják, mint Berlinben és ezért egész jól számítanak Németországban s német diplomácia körökben, midőn Magyarország részéről nyugodt és józan felfogásra számítanak.

Politikai hírek.

A képviselőház ülése.

Budapest, decz. 16. Ma is folytatták a felirati vitát.

Polezner Jenő pártolja Eötvös javaslatát. Kifogásolja, hogy az országgyűlést Budán nyitották meg és hogy a várakozás az osztrák lobogó is ott lengett.

Br. Bánffy Dezső miniszterelnök szólalt fel most, reflektálva az eddigi vita folyamán felhozottakra. Arra az ellenzéki vádra, hogy a tisztviselők a kormány mellett agítálnak, megjegyzi, hogy pl. Lakatos Miklós választásánál a tisztviselők a függetlenségi jelöltre szavaztak.

Szerencsére, hogy kis testvéreivel haltak s egyedül ő maradt, a kitől az apja barátai az utcán a másik oldalra tértek. Eszébe jutott mindez. Kopogtatás hallott az ajtón: a levélhordó nyújtott be valami csomagot.

Vilma fölbontotta a csomagot és igen meglepte a tartalma: drága sütemények és egy virágoskor feküdt a dobozban. A csomag küldője ismeretlen volt. Egyszerű ember lehetett, a ki érzelmeit kulnaris stílusban fejezte ki: de a leányt megindította a levél bensősége, igaz hangja.

Ki küldötte ezt a csomagot, — töprengött a leány. Bármennyire gondolkozik, nem tudok nyomára jönni.

Sajnálta a nagylelkű küldőt: bizonynyal valami szegény ördög s azonfelül gyáva is, mert igaz szerelmét nem meri megvallani. Csak ő rá gondolt és megrázkódott.

Mintha fázott volna, összerázkódott. A kandalló pedig piros volt már s ő mégis folytonosan rakta a friss, nedves szenet.

Borzalmas idő volt oda künn, csak néha halatszott be a Bethlehemesek ájtatos dala. A leány mint bomályosabban halotta a zajt. Arcza szederjessé vált, a fojtó gőz elaltatta, feje lehanyatlott az asztalra, majd a padozatot terült el.

A hajnali harangzó sem költötte föl, mint annyiszor. Elköltözött oda, hol nincs postamunka és rossz természetű zsidó asszonyok nem vexálják minden ostoba ránczért meg a szegény varró leányokat. Hogy különben a rendőri sajtóiroda tónusával fejezzem ki magamat: a leányt a szengúz ölte meg. Az öngyilkosság ki van zárva...

Buzáth Ferencz néppárti közbeszól: Paktum alapján.

Komjáthy Béla oda kiáltja Buzáthnak: Beestelen!

Br. Bánffy Dezső miniszterelnök, folytatva beszédét, kiemeli, hogy az igazságügyminiszter joggal lépett föl Apponyi ellen. Különb is szónoklási tehetséggel nem lehet országot kormányozni. Hangsúlyozza továbbá, hogy a szabadelvűpárt és a nemzeti párt között alig van elvi különbség és az utóbbi párt is, ha kormánya jutna, csak úgy működne, mint a mostani többség és kormánya. A mi a választási költségeket illeti, nem szabad feledni, hogy mindenik pártnak van pártkasszája és ha bünsös vesztegetések is történnek, ezekben nincs pártkülönbség.

Polónyi Géza és Kossuth Ferencz személyi kérdésben kijelentik, hogy nekik nincs pártkasszájuk.

Gr. Benyovszky Sándor a Kossuth-párt javaslata mellett szól és a függetlenségi politika idealját ismerteti.

Rakovszky (néppárti) megtámadja a kormányt a választási állítólagos visszaélésekért. Azt mondja továbbá, hogy a király csak önmegtadadással szentesítette az egyházpolitikai törvényeket.

Előök rendre utasítja szót a korona ellenintézet sőt meggyőzésért.

Meskó László Eötvös feliratát pártolja.

A borraivaló.

K.-Vásárhely, 1896. decz. 13.

K.-Vásárhely város képviselő testülete f. hó 13-án gyűlést tartott, melynek tárgyai közül különösen a Benke Gyula országgyűlési képviselő 4000 fros alapítványa nyújtott alkalmat hosszabb és elég szenvedélyes vitára. A mi képviselőnk ugyanis némiképen meg akarván hálálni a választó polgárok megtisztelő bizalmát, 4000 frot adományozott választás után közszolgákra és pedig a városi tisztviselők nyugdíj intézete javára 2000 frot s az Erzsébet árvaház nevelő intézet, Stephanie menedékház és tűzoltó egyesület részére 500—500 frot. Ezen adományokat s nevezetesen a nyugdíj intézet részére adott 2000 frot jelentette be az elnök-polgármester, midőn felállott a város volt képviselője, Molnár Józsiás s kijelenté, hogy sajnálja, miszerint a város odajutott, hogy borraivalókat fogad el. — Ezen durva, tapintatlan kifejezés természetesen óriás visszahatást keltett nem csak a városi tisztviselők, hanem a képviselő összes tagjainál. — Sűrűn hangzott a „le vele” „eláll” s a felszólaló több szóhoz sem jutott. E közben erősen traktálták a szerenestelen bukott nagyságot szifra kifejezésekkel. Egy hang azt kiáltotta oda, hogy a borraivalókat ő szokta kertjében osztogatni a csöcselőknek, hogy őt éltesse s mellette tüntessen. — Egy másik hang azt dobta szeme közé, ne ostobáskodjék, mert ez nem valuta stb. stb. Sok időig tartott, míg az általános felháborodás annyira csillapult, hogy elnök-polgármester felhívhatta, hogy sértő kifejezést vonja vissza, ki megszeppenve, meg is kezdte, hogy hűt miféle kifejezést használjon, de mivel a legjobb akarat mellett sem találta meg az alkalmas kifejezést, a gyűlés az elnöki megintés után napi rendre tért. A különben igen sajnálatos incidensben az volt az érdekes, hogy az egész képviselő testületben egy ember sem akadt, ki a bukott képviselőt ezen odiosus felszólalásban támogatta volna s midőn elnök-polgármester feltette a kérdést, hogy a képviselő elfogadja-e a nyugdíj választvány azon ajánlatát, hogy a millenáris év 2 1/2 évet számítson a tisztviselőknél, s hogy a Benke Gyula által adott 2000 frot elfogadtassék, két képviselő kivételével, az egész testület megszavazta. Nekünk az egész incidensre az a véleményünk, hogy igen kevés intelligenciára vall, ha valaki politikai ellenfelein ily kicsinyes, alantas eszközökkel kíván bosszút állani. Az ilyen boszu azt alázza meg és sújtja le, kitől eredt, mint jelen esetben is megtörtént. Aztán meg azt sem kell elfeledni, hogy ha a város képviselője a város tulajdonát képező nyugdíj alap javára 2000 frot ad, ez nem borraivaló, hanem igen szép közszolgákra fordított adomány, melynek kamatait bizonyára nem a mostani tisztviselők, hanem talán egy jövő nemzedék fogja élvezni. A mostani tisztviselők maguk súlyos megadóztatásával ipar-

kodnak ezen alapot nevelni, de az alig ha fog akkorára nőni, hogy az a mostani hivatalnokok nyugdíj igényeit megbirja. Kétszeres rossz akarat és gyűlölködés nyilatkozik tehát a Molnár Józsiás felszólalásában s így jogosult volt az általános felháborodás, melylyel szavai találkoztak. Mi nagyon jól ismerjük Molnár Józsiás ur nagy keserveit, de a megkezdett uton haladva sohasem fog fájdó szívére, gyógyírt szerezni, hanem ellenkezőleg, teljes mértékben lejárátja magát. — A mondoltszen tartott közvélemény őt sohasem fogja többé felemelhetni, mert az ő rövid időig tartó nagyságának sohasem volt semmi biztos alapja.

O.

Egy igen fontos háziiparezikk Háromszék megyében.

A kereskedelmi kamara 1895. évi jelentése is oly terjedelmes, hogy azt teljességgel közölni lapunkba teljes lehetetlen. Nem esodálkozhatni tehát, ha a sajtó csak kivonatok közlésére vállalkozik, valamint azon sem, ha nem akad a terjedelmes műnek oly buzgó olvasója, ki az egész művet dióhéjba foglalva, ugyancsak a sajtó útján megismertetné az érdekeltekkel. Hozzá esatolva saját tapasztalatait és észleleteit, igen nagy szolgálatot tenné a székely kérdés megoldására törekvőknek, de segítségére lenne a kereskedelmi és iparkamarának is fáradhatatlan törekvéseiben.

Mint már említém, a mű rendkívül terjedelmes s így nem lehet zokon vonni késői megjelenését és szétküldését. Magam már kamaránk fennállása óta évi jelentéseinek buzgó és szorgalmas tanulmányozója vagyok, mert rendkívüli szeretettel viseltetem fajom iránt. Szeretném a székely népet boldognak látni és azzá tenni, de leginkább szeretném, ha a kereskedelmi és iparkamara évi jelentéseiben a kivándorlókról szerkesztett statisztikai számok egyáltalában nem szerepelnének. Fájdalom, azonban az 1896. évi jelentés még szomorubb, mert a székely kivándorlók száma még jobban növekedik, tehát e része a statisztikai számoknak még nagyobb lesz, mint volt az 1895. évben.

Egy igen fontos háziiparezikk üzőinek ez idő szerint megindult kivándorlása kapott lábra. Célom tehát felhívni az irányadó körök figyelmét, hogyha lehet, ideje korán megakadályoztassék a további kivándorlás, valamint tolmácsolni szerény véleményemet, hogy a honn tarthatóknak mód nyujtassék a megélhetésre.

Nem mintha ez irányban nem történt volna semmi, mert bár a kereskedelmi kamara 1895. évi jelentésében nincs említés téve, sőt az iparfejlesztő bizottság jelentésében is csak felületesen onlítottik mégis legalább e helyen elismeréssel adózzunk kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur Ö Nagymúltóságának, ki már számtalan tanujelét adta, hogy szintén szívén hordja a székelyek ügyét, s ki 3000 fros kamat nélküli kölcsönt ajánlott fel egy fa-beszerzési szövetkezet létesítésére, ha a szövetkezet az általa leadott alapszabályok keretén belül alakul meg.

Már mindenki tudja tehát, hogy azon kádár iparosokról van szó, kik ezen iparágat háziipar gyanánt üzik. Igen, ezen iparágat üzők kezdetek kisebb rajokban Romániába átmenni, hol állítólag 2-szeres, sőt általában dolgozva 3-szoros napszámot kereshetnek meg naponta, szintén ugyanilyen munka mellett. Hogy ez mennyiben felel meg a valóságnak, azt nem tudom, de azt látom, hogy a feltűnést kikerülik, csak egyenként adják be utlevél-utalványait, és hogy kisebb csapatokban hagyják el hazájukat. Ennek pedig nagyon egyszerű, de fájdalom annál igazságosabb következménye, mint minden igazságunknál az, hogy lejtőbbje ezen kivándorlónak Romániába marad, mert Romániát önálló vámtérület védi, s így könnyebben fejlesztheti iparát, de alkalmas emberei nem lévén, tőlünk esálja át szorgalmas munkásainkat.

Itt azonban nemcsak a kivándorlást kell figyelembe venni, hanem igenis azon körülményt, hogy a kivándorlással egyetemben ezen igen fontos háziiparezikk is veszendőbe megy, főleg a székely földről kivesz még a hire is, s talán késő lesz az utolsó pereczekre hagyni a pereglynyújtást.

Azért tehát, midőn a helyzetet megvilágosítom,

egyszersmind bátor leszek a teendőket is nagyjában megjelölni, kérve újlag az érdekelte köröket: sies-senek, míg nem késő. Mentsék meg a székelyföld-nek, de legfőképp Háromszék megyének e virágzóvá tehető és a vagyonosságát is előmozdító kázipar-czikket.

Ugyanis, jelenben a kádár mesterséget házi-
ipar gyanánt üzők legnagyobb része majdnem teljes
nyomorban színylődik. Földbirtoka számbavehetően
csékély, de annál inkább számbavehető adóssága;
állattenyésztésről körükben szó nincs, tehát az egye-
dül keresetforrásuk a kádár mesterség. Eltekintve
azonban, hogy kezdetleges, vagy nevelésének
mondható eszközökkel dolgoznak s mégis meglehe-
tős, sőt a helyi piacokon keresett árukat állítanak
elő; eltekintve mondom eszközeik primitív voltától,
legfőképp bajuk azon uzsora fogantya, melylyel küz-
deniök kell, a melytől szabadulni nem tudnak, sőt
mind jobban belebonyolodnak, úgy annyira, hogy mi
kevés birtokuk van, az is veszélyben forog.

(Vége köv.)

Ujdonságok.

— **Időjárásunk.** Ugy látszik, hogy a máso-
dik valódi tél most készülődik. Kaptunk egy kis hav-
at s vele egy kis hideget, de ez még nem olyan
nagy, mint december végén minálunk szokott len-
ni, hanem azért azt hisszük, hogy a renkívüli tava-
szias napoknak vége van s beköszönt az igazi tél.

— **Mulatságok.** A jövő évi farsang ugyan-
csak jó hosszúra van szabva: kerekén 8 hetet tesz
ki. A hosszú farsangra való tekintettel a bálí kő-
szülődések is megfelelőek. A rendező bizottságok
már szervezkednek s az előkészületek megindultak.
A jövő farsang két nevezetes bálja a kórházé és az
árvaházé lesz. Az előbbinek elnökei Dénes Lajos-
né urhölgy és Dr. Szentpéri Bálint ur. Ezenkívül
bált rendeznek a róm. kath. egyház, ev. ref. egy-
ház, négyesület. Tehát mulatságokban nem lesz fo-
gyatkozás.

— **Új menedékház.** A közdivásárhelyi Ste-
phanie menedékház egyesület elhatározta, hogy mi-
után szerencsés volt az államsorsjáték jövedelmé-
ből 1/10 részben részesedhetni, az innen kapandó ju-
talékból a már e célra összegyűjtött tőkét is fel-
használva egy új intézeti helyiséget építtet, mivel a
jelenlegi többé nem felel meg a célnak. A városi
képviselő testület az egyetel kérésére az új helyiség
részére átengedte a Winternicz-féle telket s a jö-
vendő díszes menedékház ezen helyen fog még a jö-
vő tavaszon felépülni.

— **Kaszinó bál.** Karácson harmadnapján tart-
ja meg a közdivásárhelyi olvasó egyesület bálját,
mely iránt már addig is nagy az érdeklődés. A ren-
dező bizottság Fejér Károly járási főbíróval élén nagy
munkásságot fejt ki, hogy ezen estély méltó legyen
az olvasó egyesület jó hírnevéhez. E sokat ígérő
mulatságot ajánljuk a közönség figyelmébe.

— **Postaügy.** Karácsony- és újév alkalmával
a kősepostai küldemények feladása rendszerint na-

gyobb mérveket öltvén, a helyes csomagolás érde-
kében a feladó közönség a következőkre figyelmeztet-
tetik: 1. Szárnyasokat, húsfeleket, vadat, vajat, zsírt, s
általán könnyen folyásnak vagy erjedésnek induló kül-
deményeket fa- vagy pléhdobozba olyképp csoma-
goljon, hogy a tartalom ki ne folyhasson és más kül-
deményekben kárt ne tehessen. Kosarak, fa- vagy
pléhtartályok lapos fedéllel látandók el, hogy ezen
csomagokat egymásra lehessen rakni a nélkül, hogy
a tartalom megsérüljön. 2. Szállítólevélben írt cím-
zés csomag ezimíráttal egyezzen és a ezimírat oly-
képp legyen a csomagon, hogy az szállítás közben
le ne válhasson. Minőfoggva a ezim lehetőleg ma-
gára a csomagra irandó, ha pedig ez nem volna le-
hetséges, a ezimmet ellátott papírlap egész hátlap-
jával a csomagra ragasztható, mert a nem így ellá-
tott csomagok elfogadtatni nem fognak. 3. A kül-
demények kézbesítésének biztosítása érdekében a
ezimíratnak a kézbesítésre vonatkozó összes adato-
kat (név, rendelési hely, utca stb.) magában fog-
laló czédulát helyezzenek el a csomag felsőburkola-
tán belül is, hogy ennek alapján, ha a külső ezim
leszakadna, a küldemény mégis kézbesíthető legyen.
4. Fogyasztási adó alá eső tárgyakat tartalmazó cso-
magokon ép úgy, mint azok szállítólevelén a meg-
vásárolandó mennyiség (hány kilogramm húsfele
hány liter szeszes ital stb.) is pontosan ki legyen
tüntetve. Ezen feltételek betartása mellett a közön-
ség biztosítva leendő, hogy küldeményei pontosan és
késedelem nélkül ezimzettnek kézbesítve lesz. M
kir. posta- és távirárhivatal, Kézdivásárhely, 1896
december hó 18-án. Kovács Bálint.

— **Köszönetnyilvánítás.** Városunk ország-
gyűlési képviselője Nagys. Benke Gyula ur nemes
szívétől vezéreltetve, a vezetésem alatti fiu- és leány-
iskola 10 szegény tanulóját, névszerint Janesó Láz-
árt, Maksai Sándort, Lengyel Károlyt, Kovács Ist-
vánt, Mátis Rózát, Benke Gizollát és Márit, Grósz
Irén, Dinuj Ilonát és Sándor Zsuzsát téli ruhával
ellátta s úgy lehetővé tette, hogy illetők a téli
zord idő daczára is az iskolába pontosan járhas-
sanak. A nevelésügy érdekében hozott emez áldozat-
táért, szíves jótékonyágáért, addig is, míg az iskola-
széknek bejelenhetem, az igen tisztelt képviselő ur-
nak itt a nyilvánosság terén is köszönetet nyilvání-
tani kedves kötelességemnek ismerem. K.-Vásárhely,
1896. decz. 15. M. Székely János igazgató.

— **Nyilvános köszönet.** Nagyságos Benke
Gyula, orszgy. képviselő ur a háromszék vármegyei
„Erzsébet” árvaház nevelő intézet, a közdivásár-
helyi és vidéki „Rudolf” kórház s a közdivásárho-
lyi „Stephanie” menedékház javára egyenként 500-
500 frt. kegyes alapítványt tett. Midőn e nemes
cselekedetért a nyilvánosság terén is legőszintébb s
leghensőbb köszönetünket kifejezzük, egyuttal ki-
vánjuk, hogy az egok ura halmozza el érdemes
képviselőnköt jószívűségéért az élet minden boldog-
ságával. Közdivásárhely, 1896. decz. 12-én. A három
humán intézet nevében Br. Szentkereszt Stephánia
az intézetek elnöke. Martzi Ferenc az intézetek
jegyzője.

Nyiltér*.)

**Selyem-damasztok 35 krtól 14 frt 65 krig mé-
terenként** — valamint fekete, fehér, színes Henneberg-selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként, sima csikos, koc-
kázott, mintázott, damaszt s. a. t. (mintegy 240 különböző
minőség, 2000 szín és mintázatban s. a. t. a megrendelt áru
postabér és vámmentesen a házhoz szállítva
mintákat postafordultva küld Henneberg G.
(c.s. és k. udvariszállító) selyemgyára Zürich-
ben. Svájcba ezimezt levelekre 10 kros, levezelő lapokr.
5 kros bélyeg ragasztható. Magyar nyelven itt megrendelő-
sek pontosan elintéztetnek.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házszer ellentáll az idő megpróbáltatásának,
mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító
bedörzsölésnek alkalmazatik köszvényről, csúznál, tag-
szaggatásról és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölé-
sekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-
Pain-Expeller, gyártója Horgony-Liniment elnevezés alatt,
nem titkos szer, hanem igazi népszerű házszer, melynek egy
háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt.
üvegekben árban majdnem minden gyógyszerárban kész-
letben van; főraktár: Török József gyógy-
szerész Budapest. Bevásárlás alkalmával
igen óvatossá legyünk, mert több kisbértékű
utaztat van forgalomban. Ki nem akar megkáro-
sodni, az minden egyes üveget „Horgony” véd-
jegy és Richter cégjegyzék nélkül mint nem va-
lósít utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállító, RUDOLSTADT.

(196.) 6.

E rovat alatt közlőtteket felelősséget nem vállal a szer

HIRDETÉSEK.

Kitüntetve az
1896 iki ezredéves országos kiál-
lítás, Budapest a legma-
gasabb elismeréssel „a dísz-
oklevéllel,” 1891-iki délma-
gyarországi kiállításon Temes-
várott díszoklevél stb.

„WEINGAU” (Borvidék)

erdélyi bortermelők kereskedel-
mi szövetsége

Medgyesen
ajánlja valódi

erdélyi-hegyi borait
hordókban és palaczkokban.
Árjegyzékek kívánatra ingyen
és bérmentve.

Rakhelyek Erdélyben:
Nagy-Szobon: Grohmann G. W.
Beszterez: Schmidt Albert.
Fogarás: Schul Henrik.
Kőhalom: Schul Henrik fiókja
Segervár: Medgyesi szalámigyár
és dísznőházi telep részvény-
társaság fiókja

204. 3-3

A Gschwindt-féle Portorico rum a legjobb tea-rum.

Kapható minden fűszer- és csémege-kereskedésben

1/1, 1/2 és 1/4 literes palaczkokban.

Kérjük az eredeti kiállításra tekintettel
lenni, minthogy több oldalról utánoztatik.

Minden palaczk ezimkéje és ónkupakja ezégünkkel van ellátva.

89 15-7

AZ „AGRÁRIA”

bankforgalmi intézet

A HOLLANDI HITELBANK VÉZÉRKÉPVISELŐSÉGE

Budapest, Kerepesi-ut 73.

Fennálló jelzálogi kölcsönök bélyeg- és illetékmen-
tes konvertálását és pedig földbirtokra 3 és fél-4%-os,
egész 60 évi törlesztéses kölcsönökre elvállal és ezek,
valamint új kölcsönök elnyerése iránt levélbeli tudako-
zódásokra és minden megkívánt felvilágosítással szolgál
2000 frton alóli ügyletek ez idő szerint el nem
fogadtatnak.

12-160.

Diszmuvek, ifjusági iratok, diszes kiállítású képeskönyvek, olajszinnyomatu képek, naptárak 1897. évre.

LÉGRÁDY TESTVÉREK

könyvkiadóhivatalában Budapest, vaczi-körut 78.

Rendkívüli árleszállítás!

csakis 1896. december 31-ig érvényben.

5 frtnyi rendelésnél bérmentes megküldés, 10 frtnyi rendelésnél bérmentve és 5 százalék leengedés, 20 frtnyi rendelésnél bérmentve és 15 százalék, 30 frtnyi rendelésnél bérmentve és 20 százalék engedmény.

Olajszinnyomatu képek.

I. Ferencz Jozsef Ő Felségének arcképe. L'Allemand tanár festménye után, 10 frt. Szent István király keresztelése. Bonczur Gyula festménye után, ára 10 frt. „Piezi piros alma”. „Hátha innánk.” Roskovics Ignác festményei után, ára darabonként 10 frt. „Csak azért is”. „Váljunk el.” Margittay Tihamér festményei után, ára darabonként 8 frt. „Az Ő egészségére”. „Leánykérő zárdában.” Margittay Tihamér festményei után, ára darabonként 10 frt. „Kipödröm a bajuszm!” „Sch'sem halunk meg!” Margittay Tihamér festményei után, ára darabonként 5 frt.

Naptárak 1897. évre.

A „Pesti Hírlap” naptára Szerkesztő Schmittely József VII. évfoly. Karácsoni ajándékul ingyen és bérmentve a „Pesti Hírlap” előfizetőinek. Bolti ára 1 frt. Hölgyek naptára XXV. évf. szerk. Szabóné Neogall Janka. Diszes előfentesítésű kötetben, aranyfémekkel, ajándékul ingyen alkalmas. Ára 1 frt. 80 kr. Tanítók zsebnaptára XXII. évf. Szerk. Sz. Bugáth László, ára 1.20. Jegyzéknapló ügyvédek számára XXXIII. évf. Szerk. Dr. Kenedi Géza, ára 1.40. Gazdák zsebnaptára, XXV. évf. Szerk. Dr. Lónyay Ferencz ára 1.40. Kertészeti zsebnaptár, IX. évf. Szerk. Benes János, ára 1.40. Orvosi zsebnaptár. XXXI. évf. szerk. Dr. Faragó Gyula, ára 1.40. Jegyzéknapló mindenki számára. XXVI. évf., ára 24 kr.

Diszes kiállítású képeskönyvek.

Műintézetünkben készült színezett pompás képekkel:

a) 3—5 éves gyermekek számára kevés szöveggel:

Örökké tartó (elszakíthatatlan) képeskönyv. Számos diszes színezett kép rövid versekkel és kis gyermekek részére, ára 3 frt. most két forint.
Örökké tartó (elszakíthatatlan) képes lapok. Számos diszes színezett képpel, kis gyermekek részére, ára két frt. most 1 forint.
Tarka-barka képek. Szemléleti tanításhoz alkalmas kemény (elszakíthatatlan) táblázatu képekkel, kis gyermekek részére. Hasznos és mulattató szöveggel, ára 2 frt. most 1 forint.
Különböző országok madarai és vadai, ára 50 kr.
Házi állatok, ára 50 kr.
Háziállatok és szárnyasok, ára 50 kr.
Kedvenc állatok és madarak, ára 50 kr.
Ragadozók és szelídített állatok, ára 50 kr.
Kedvenc állatok és szárnyasok, ára 50 kr.
A Csirkuszban, ára 90 kr.
Látogatás az állatoknál, ára 90 kr.
Látogatás a majorban: ára 90 kr.

b) 6—10 éves gyermekek számára.

Világkép napszállásazon, Mosó. Irta: Pósa Lajos. Gyönyörű kiállítású képeskönyv, remek képekkel, ára 1 frt 60 kr., most 1 frt.
Rózsabokor. Remek kiállítású képeskönyv jó gyermekek számára, Elischer Lajos eredeti rajzával. Pósa Lajos verseivel. Ára pompás színes képekkel 2 frt. most 1 frt. tónusnyomatu képekkel 1 frt 20 kr., most 60 kr.
Az aranytollu madár nótái. Irta Pósa Lajos. Gyermekek versek Elischer Lajos eredeti rajzaival, gyönyörű színes képekkel ára 2 frt. most 1 frt — Tónusnyomatu képekkel 1 frt 20 kr., most 60 kr.
Mesekönyv. Irta Győry Vilmos. Gyönyörű borítékban és 8 színyomatu képpel nagy 40 kötet ára 3 frt. most 2 frt. Fekete tónus-könyom. borítékkal és 8 képpel kötet ára 2 frt. most 1 frt.
Ezen képes mesekönyv, mely a régi és újabb irodalom legjobb meszerző, főleg Aesop, Lafontaine, Hebel, Grimm, Lessing, Fáy, Gyulai Pál, Győry Vilmos és mások munkáiból van összeállítva, tartalmánál és kiállításánál fogva a legjobb és legszebb mesekönyvnek nevezhető. A képek Offerdinger művészi aquaröljei után műintézetünkben készültek.
Tavaszi virágok. Braun Izabella. virágos kertjéből, 8 színes képpel, ára 80 kr., most 30 kr.
Othon és a zöld mező. Mikszáth Kálmán verseivel és Bennett H. esodaszép képeivel, ára 3 frt 60 kr.
Tavaszi napfény, gyermekversek. Irta Mikszáth Kálmán. a képeket rajzolta hozzá Bennett H., ára 3 frt 60 kr.
Vig órák Mikszáth Kálmántól. Gyönyörű gyermekversek szép színezett képekkel ára 1 frt 80 kr.
Kedves órák. Irta Győry Vilmos. Számos angol minta után készült képpel diszkiadásban ára 4 frt. most 2 frt. Tónusnyomatu kiadásban 2 frt 80 kr., most 1 frt 40 kr.
Reggeltől estéig. Irta Győry Vilmos. Számos gyönyörű képpel és kedves versekkel, diszkiadás ára 2 frt. most 1 frt. — Ugyanaz tónusny. képekkel 1 frt 20 kr., most 60 kr.
Szép képekben kis világ. Irta Győry Vilmos. Diszes képeskönyv rövid versekkel. Diszkiadás, kötet ára 3 frt. most 1 frt 50 kr. — Tónusnyomatu kiadás kötet ára 2 frt. most 1 frt.
Bimbóskának rózsaszálak. Irta Győry Vilmos. Ára kötet pompás színes képekkel 3 forint, most 2 forint. — Tónusnyomatu képekkel 2 frt. most 1 frt.

Ünnepi ajándék. Irta Győry Vilmos. Minden napra egy képeskönyv, minden képhez egy verscske, 12 színezett és 382 fekete képpel. Diszkiadás 2 frt 40 kr., most 1 frt — Olcsóbb kiadás kötet 1 frt 80 kr., most 60 kr.
Keresztapa meséi. Irta Mikszáth Kálmán. Pompás jó ízű humoru könyv, esodaszép képekkel. Fényes színyomatu kiadás ára 4 frt. Tónusnyomatu kiadás 3 frt.
Tündérvilág. Válogatott mesék gyűjteménye mindkét nemű ifjuság számára. Összesítette Kálmán bácsi. Gyönyörű borítékban és 9 színyomatu képpel. Nagy 40 kötet ára 3 frt. most 2 frt — Fekete tónus-könyom. borítékkal és 9 képpel kötet ára 2 frt. most 1 frt.
Választék minden nemzet legjobb tündérmeséiből. A képek hazai művészek után műintézetünkben készültek. A magyar ifjusági iratok közt egyike a legjelesebb és legdiszesebb ünnepi és alkalmi ajándékoknak.
Magyar vezérek és királyok arcképesarnoka. Pompás borítékban és 60 színyomatu hű arcképpel. Rajzolta Vízkeleti Béla. A szöveget írta Batizfalvi István tanár, ára 1 frt 60 kr., most 1 frt.

Ifjusági iratok a serdülő ifjuság számára.

Őserdőkön és tengereken. Irta Donászy Ferencz. Természei képek és vadászalandok mind az öt világrészből igen érdekesen megírva. Igen szép kiállítású könyv, pompás színes és fekete képekkel. Diszkiadás. Ára 4 frt. most 3 frt.
A világlátók. Uti kalandok regényes rajzokban. Az ifjuság számára Irta Könyves Tóth Kálmán, 10 színezett képpel, ára kötet 3 frt — 10 fekete tónusnyomatu képpel kötet 2 frt.
Daudet Alphonse. A kis izé. Egy gyermek története. Az ifjuság számára átdolgozott kiadás után fordította Borostyáni Nándor, számos képpel. Diszkiadás vászonba kötet 3 frt 60 kr., most 2 frt. Községes kiadás 2 frt. most 1 frt.
A nagyhírű francia költő legremekműve. A francia irodalom valóságos gyöngye.
52 Vasárnapi, vagy három gyermek naplója. Stein A. után számos képpel. Diszkiadás, vászonba kötet 3 frt. most 2 forint. Községes kiadás 2 frt. most 1 frt 50 krajczár.
Kedves mulattató és színyemesítő olvasmány 10—12 éves leánykák számára.
Eischenbach. Eenn és alatt. Átdolgozta Vachott Sándorné. Gyönyörű borítékban és 9 színyomatu képpel, ára kötet 2 frt 50 kr., most 1 frt. Fekete tónus-könyom. borítékkal és 8 képpel ára 2 frt. most 70 kr. Képek nélkül ára 1 frt. most 50 kr.
Vadölő. Beszély az amerikai indiánusok életéből. Cooper után Vachott Sándorné. Gyönyörű borítékban és 8 színyomatu képpel, ára kötet 2 frt 50 kr., most 1 frt. Fekete tónus-könyom. borítékkal és 8 képpel ára k. 2 frt. most 70 kr. Képek nélkül ára kötet 1 frt 50 kr., most 50 kr.

Az utolsó mohikán. Kalandos beszély az amerikai indián harcosokból Cooper után Vachott Sándorné. Gyönyörű borítékkal és színyomatu képpel ára kötet két forint 50 kr. most 1 frt. Fekete tónus-könyom. borítékkal és 8 képpel, ára kötet 2 frt. most 70 kr. Képek nélkül ára kötet 1 frt 50 kr., most 50 kr.
Az utamató. Cooper amerikai beszélye után átdolgozva. Gyönyörű borítékban és 8 színyomatu képpel, ára kötet 2 frt 50 kr., most 1 forint. Fekete tónus-könyom. borítékkal és 8 képpel, ára kötet 2 frt. most 70 kr. Képek nélkül ára kötet 1 frt 50 kr., most 50 kr.
Bőrhárisnya. Amerikai történet Cooper után átdolgozva. Gyönyörű borítékban és 8 színyomatu képpel, ára k. 2 frt 50 kr., most 1 frt. Fekete tónus-könyom. borítékkal és 8 képpel, ára k. 2 frt. most 70 kr. Képek nélkül ára 1 frt 50 kr., most 50 kr.
Vadfogó. Amerikai vadászalandok. Cooper elbeszélése után átdolgozva. Gyönyörű borítékban és 8 színyyoma-

tu képpel ára kötet 2 frt 50 kr., most 1 frt. Fekete tónus-könyom. boríték és 8 kép. ára kötet 2 frt. most 70 kr. Képek nélkül ára kötet 1 frt 50 kr., most 60 kr.
Balassa János. Elbeszélés a hazai történelemből. Irta Győry V. gyönyörű borítékban és 8 színyom. kép. ára kötet 2 frt 50 kr., most 1 frt. Fekete tónus-könyom. borítékkal és 8 kép. ára kötet 2 frt. most 70 kr. Képek nélkül ára kötet 1 frt 50 kr., most 50 kr.
A cserkész. Elbeszélés az amerikai erdei életből. Ferry után az ifjuság számára ford. Hanthó Lajos. Gyönyörű borítékban és 12 színyomatu képpel 2 kötet. ára kötet 5 frt. most 2 forint. Fekete tónus könyom. borítékkal és 12 képp. ára kötet 4 frt. most 1 frt 40 kr. Képek nélkül egy kötetben ára kötet 3 frt. most 1 frt.
A legújabb Robinson. Irta Győry Vilmos. Harmadik számom fateszvényvel bővített kiadás. Gyönyörű borítékban és 6 színyomatu képp. ára k. 3 frt 60 kr., most 2 frt 40 kr. Fekete tónus-könyom. boríték és 6 képp. ára kötet 2 frt 40 kr., most 1 frt 80 kr.
Leila otthon. Irta Tytler Ann Frater. Angolból fordította Tisza Etelka. Ára kötet 1 frt.
Valószínű elbeszélések. Francziából fordította Tisza Etelka. — Ára kötet 1 frt.
A hőember. Irta Sand György. — Átdolgozta de Gerandó Antonia. 7 gyönyörű színyomatu képpel. Kiválóan hasznos olvasmány serdülő fiúgyermekeknek. Kötet 1 forint.

Éppen most jelent meg.

Segur: Egy csaci naplója. Ára diszes vászonkötésben 1 frt 50 kr.

Diszmuvek és ajándékkönyvek.

Csend. Irta Bárczy István. Először kiadott könyv, a jeles szerző hangulatfűzős, költői leírásaival. Neogrady Antal hirtelen festőművésznök remek képeivel. Ára diszkiadásban 6 frt 50 kr., füzet 5 frt.
A jó palócok. Irta Mikszáth Kálmán. Legkisebb festőművészeink aquaröl-nyomatu képeivel, nagy negyedrét (album)-kiadás. Ára remek diszkot. 25 frt. most csak 20 frt.
Ugyanaz német nyelven 16 frt.
Ugyanaz francia nyelven 16 frt.
Ugyanaz angol nyelven 16 frt.
Szt. Péter esernyője. Illusztrálva. Neogrady Antaltól remekszép kiállításban. Diszkot. 6 frt 50 kr., füzet 5 frt.
Beszterce ostroma. Történeti regény Mikszáth Kálmántól. Gyönyörű mű. elefántbont-utazást kötetben ára 6 frt 50 kr. Ugyanaz. füzet 5 frt.
Téli regék. Irta Bartók Lajos. Hazai festőművészeink eredeti rajzaival. Ára füzet 12 frt. most 8 frt. — Gyönyörű diszkotésben 15 frt. most 10 frt.
A méhek. Irta Bartók Lajos. Eredeti vigjáték 8 felvonásban, ára füzet 2 frt. Ugyanaz diszkotésben 3 frt.
Urania. Irta Flammarion Camille. Bieler, Gambard és Myrbach eredeti rajzaival. 11 diszkot. füzet 3 frt. most 3 frt. Ugyanaz pompás diszkotésben 6 frt 50 kr., most 4 frt 50 kr.
Világ vége. francia művészek remek szép képeivel. Ára füzet 5 frt. most 4 frt 50 kr.
Koszorú. A magyar verskölés utóbbi századának virágai. Egybefűzte Győry Vilmos. Pompás színi angol vászon kötetben 12 frt. velt-papíron ára 6 frt. most 4 frt.

Éppen most jelent meg:

Nicole levelei. Irta Bergeret Gaston. Francziából fordította Győry Ilona. Ára diszkotésben 4 frt. füzet 3 frt.
Marie Anne. Irta Marguerite. Francziából fordította Győry Ilona. Ára diszkotésben 4 frt. füzet 3 frt.
Bandi és egyéb apróságok. Irta Murai Károly, ára 1.20.

207. 1—1.